

Hygiëne in het ziekenhuis

Van elke honderd patiënten die in Nederlandse ziekenhuizen worden opgenomen krijgen er ongeveer acht een infectie. Dat zijn zo'n 70.000 mensen per jaar. Infecties zijn niet altijd te voorkomen. Maar bij voldoende voorzorgen kan het aantal wel met eenderde worden verminderd. Er worden hygiënemaatregelen genomen in ziekenhuizen om die daling te bewerkstelligen. In deze folder worden enkele van die maatregelen toegelicht.

Besmetting en afweer

Elk mens draagt miljarden micro-organismen met zich mee. Dit zijn vooral bacteriën. Ze komen voor op de huid, in neus, mond en darmen. Vooral op vochtige, warme plekje hebben ze het naar hun zin. De meeste bacteriën zijn niet ziekmakend. Ze helpen ons zelfs: bij de vertering van voedsel bijvoorbeeld. Er zijn maar enkele soorten bacteriën die wel ziek kunnen maken. Daartegen heeft een gezond mens een goede afweer. In onze contacten met andere mensen of dingen, pakken we micro-organismen op en geven andere weer af. Dit gebeurt vele malen per dag.

Soms is de afweer niet zo goed meer in staat ons te beschermen tegen de ziekteverwekker. Er kan dan een infectie optreden. Wordt u opgenomen in een ziekenhuis dan heeft u vaak ook een verminderde afweer. Dit kan komen door een operatie of behandeling die u heeft ondergaan, of gewoon omdat u ziek bent. Bij uw verzorging en bij onderzoek en behandeling zijn veel mensen betrokken. Bij deze contacten worden veel micro-organismen uitgewisseld. Het is heel vervelend dat er ook bacteriën worden uitgewisseld die alleen in een ziekenhuis voorkomen. Deze ziekenhuisbacteriën zijn helaas moeilijker te bestrijden.

Reinigen in het ziekenhuis

In stof en vuil zitten micro-organismen. Daarom wordt voorzichtig met stof omgegaan: er worden geen zwabbers en stofdoeken gebruikt en ook wordt er niet zo vaak meer gedweild. In plaats daarvan gebruikt men vochtige doeken of speciaal materiaal dat stof aan zich bindt. De schoonmaak ziet er daardoor in het ziekenhuis wat anders uit dan u thuis gewend bent, maar is daarom niet minder goed.

Maatregelen om infecties te voorkomen

Micro-organismen worden vooral door handen en materialen overgebracht. In ziekenhuizen zijn maatregelen genomen om die overdracht zoveel mogelijk te voorkomen.

- Vooral bacteriën maar ook virussen worden door handen overgebracht.
- Daarom wassen artsen, fysiotherapeuten, verpleegkundigen en anderen zo vaak hun handen en dragen ze geen ringen, horloges of armbanden. Ze kunnen in plaats van water en zeep ook een snellere methode gebruiken die prima werkt: de handalcohol.
- Instrumenten en apparaten moeten goed schoon zijn. Schoon kan variëren van goed gereinigd tot gesteriliseerd. Een tussenvorm van deze twee is gedesinfecteerd.
- Het kan zijn dat u verzorgd wordt met extra maatregelen: er worden handschoenen gedragen, schorten, mond-neusmaskers. Het kan ook zijn dat u op een kamer apart komt te liggen.

Voor extra maatregelen kunnen twee redenen zijn:

- U heeft een bepaalde bacterie of virus bij u. We nemen maatregelen om te voorkomen dat die worden overgedragen op andere patiënten of op medewerkers.
- U heeft een verminderde afweer en moet beschermd worden tegen micro-organismen van andere patiënten, medewerkers en bezoek. Welke extra maatregelen nodig zijn hangt af van uw ziekte. Welke maatregelen er genomen worden en waarvoor ze dienen kan de verpleegkundige die u verzorgt u uitleggen.

Medewerkers

Voor medewerkers geldt hetzelfde als voor patiënten: zij kunnen een infectie krijgen, maar ook een infectie doorgeven aan anderen. Om te voorkomen dat ze een infectie krijgen, worden zonnodig mond-neusmaskers, handschoenen en soms brillen gedragen. Hebben medewerkers zelf een infectie dan weten ze welke maatregelen genomen moeten worden om te voorkomen dat anderen besmet worden.

Kunt u zelf iets doen of laten?

Onbedoeld kunt u zelf ook besmettingen veroorzaken. Voor een belangrijk deel kunt u dit voorkomen.

Bijvoorbeeld door:

- regelmatig uw handen te wassen: na toiletgebruik, na contact met iets wat naar uw idee niet schoon is;
- niet met handen aan wonden, infusen en katheters komen;
- de extra maatregelen die voor u gelden stipt op te volgen.

En bezoekers?

Bezoekers kunnen ook infecties veroorzaken. Bijvoorbeeld als ze verkouden zijn, een steenpuist of andere ontsteking hebben. Zij kunnen met de verpleging overleggen of op bezoek komen mogelijk is.

Wat betekent het?

Micro-organismen: verzamelnaam voor onder andere virussen, bacteriën en schimmels.

Besmetten: het overbrengen van (ziekmakende) micro-organismen van de ene plaats naar de andere.

Infectie: de reactie van het lichaam op binnengedrongen en zich vermeerderende micro-organismen. Signalen die op een infectie wijzen zijn roodheid, zwelling, koorts en pijn.

Reinigen: is het verwijderen van vuil (vlekken, stof) en daarmee van micro-organismen.

Desinfecteren: is het doden van een groot aantal micro-organismen door chemische middelen of door hitte.

Steriliseren: is het doden van alle micro-organismen die op het voorwerp aanwezig zijn.

Vragen?

Voor vragen, verdere informatie of opmerkingen kunt u contact opnemen met de hygiënist van het Gemini Ziekenhuis.